

N A Š D O M

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastoj. Posebej naročen velja s poštnino vred eno krono za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Človek je svoje sreče kovač.

Vse povprek se dandanes toži na slabe čase. Ni menda stanu, da bi bil s svojim stanjem čisto zadovoljen in bi ne imel svojih križev. Tudi nam Slovencem se trdo godi, na vse strani nas jarem žuli; davki so veliki, dohodki pa slabi, dolgovi nas vedno bolj tlačijo; kjer treba plačevati in delati, tam nas hitro najdejo, kjer pa se gre za pravice, tam nas nočejo poznati.

Če človeka zadene nesreča, ni vselej sam kriv, a v nesreči si mora pomagati, kakor si zna. Tudi mi Slovenci nismo sami vsega krivi, da se nam hudo godi, a čakati ne smemo, da nam pečene ptice priletijo v usta. Bog nam pravi v sv. pismu: »Pomagaj si sam in pomagal ti bom tudi jaz.« In tudi naš pregovor ima veliko resnice v sebi, ker pravi: Človek je svoje sreče kovač. Kar kdo seje, to bo žel. Kakor si kdo postilja, tako bo ležal.

Naj bi si torej naši bralci vzeli k srcu nekatere misli, ki jih podamo; marsikaj se nam bo potem na boljše obrnilo.

1. Z lahkomišljeno potratnostjo si kopamo grob. Pisatelj teh vrstic je imel priliko spoznavati Italijane, Francoze, Nemce pa tudi Slovence, pa na svojo žalost se je prepričal, da znajo vsi bolj varčevati, kakor Slovenec. Le glej mladega Slovence, ki ima grošev v žepu, kako bahato kriči

v krčmi. Z nepremišljeno potratnostjo marsikateri gospodar zapravi lepo posestvo, nazadnje se potika po svetu in mora za hlapca služiti, ko bi lahko bil samostalen gospodar. Sedaj mu je lažje, ko nima ničesar več! Kako neumno ravnaajo nekateri delavci in viničarji, ki svoj težko pridobljeni zaslužek brez potrebe znosijo oštirjem in trgovcem za nepotrebno gizdo. Ali bi ne bilo lepše, če bi svoje krajcarje nosili v kako posojilnico, po letih bi se jim kaj nabralo in bi nekaj imeli, ne bi bili večni sužnji.

Nikar torej ne čakaj zlatih časov, ampak s tem, kar imaš, pametno ravnaj, potem boš sam svoje sreče kovač. Skrben in varčen gospodar tudi v sedanjih časih gre naprej.

2. Ne daj iz rok svojih pravic! V neki občini je bila precej premožna hiša. Gospodar je bil dobra duša, le svojih pravic se ni zavedal. Žena ni prinesla v hišo nič dote, pritepla se je odnekod in tukaj postala gospodinja, sedaj pa je ona hlače nosila. Gospodar je delal kakor črna živina, a delal je za druge. Žena je vabila svoje prijatelje in prijateljice, dobro se je jedlo in pilo, mož pa, ko je prišel domov, je moral biti zadovoljen, če je dobil suhi kruh. Zraven se je bil kregan ali celo tepen. In vendar je bil on gospodar, vse je bilo njegovo, on je delal in služil. Vkljub temu

pa je bil suženj v svoji lastni hiši, dokler ga ni rešila smrt.

Glej, ljubi Slovenec, takšni suženj si tudi ti v svoji lastni hiši, če se ne zavedaš svojih pravic in pustiš, da tujec gospoduje v tvoji hiši in drva seka na tvojem hrbtu.

Priklati se odnekod na slovensko zemljo kak »kramar, oštir ali škric«, ki hoče biti »dajč«, ti mu lepo nosiš denar, on pa te ima za norca; pridejo volitve in ti, mesto da bi volil svoje ljudi, voliš nemškutarja, ki ti za hrbtom osle kaže, in te po nemških časnikih blati kot divjaka in kakega tolovaja.

Slovenec, kje je tvoj ponos? Ali ne veš, da si tudi ti človek, kakor Nemeec ali Francoz, da je slovenski jezik ravno tisti Bog vstvaril, ki je vstvaril tudi druge jezike? Ali ni nespametno, če slovenski kmet ali tržan, rojen od slovenske matere, hoče biti Nemeec in rajši pri volitvah potegne s tujcem, kakor pa s svojimi lastnimi rojaki. Na Nemškem naj si Nemci gospodarijo, na Slovenskem pa naj bodo gospodarji Slovenci. Slovenec ni nič slabši kakor Nemeec, še več soli ima v glavi. Če si se kje naučil nemškega jezika, dobro, še italijanskega in francoskega se nauči, če imaš priliko, tega ti nikdo ne brani. Neumno pa je in nepošteno, če zato misliš, da si Nemeec, če znaš nekaj nemško klatiti. Ne sramuj se vendar svoje matere! Govori

Kaj premore molitev nedolžnega otroka!

Prevel F. L.

Anton Belec je bil kurjač v veliki tovarni v mestu N. — Ni imel lahkega posla, pa zaslužil je toliko, da bi bil lahko pošteno preživel svojo družino. Lahko bi bila živela rodbina srečno, da ni imel mož navade, ki je provzročila njemu in njegovim marsikatero bridko uro. Imel je to slabo navado, da je mnogokrat pogledal pregloboko v kozarec.

Ako je bil trezen, je vedno obljubil ženi se nikoli več opijaniti, toda — z dobrimi sklepi in obljubami je potlakana pot v pekel, pravi star pregovor. Kakor hitro je bil Anton med svojimi tovariši, ki so ga začeli z bog njegovega vedenja pikati ter zasmehovati, da se svoje žene boji, in kakor hitro je imel nekoliko v glavi, pozabil je na vse svoje obljube. Pil je tako dolgo, da se je popolnoma opijanil ter je prišedši domu pijan razsajal ter kričal nad ženo.

Bilo je neko soboto. V tovarni se je delalo, da je tekel vsem pot curkoma po

obrazu. Dobili so pa za to izredno mujo tudi izredno plačo in Anton je z veselim obrazom gledal svetle kronice ter se že v duhu veselil, kako bode ž njimi pripravil svoji družini kakšno veselje. Medtem se mu je pridružil njegov tovariš Miha.

»No Tonče«, se mu nasmeje, »danes si bodemo pa nekaj glažev privoščili!«

»Ah, neumnost! pristavi drugi, »danes nam niso glaži zadosti, danes bodemo pili po litrih! Prve štiri plačam jaz!«

»Hoho, ves denar, ki sem ga danes več zaslužil, bodem zapil!« de četrti.

»Juhe! to bode danes vesel večer!« vzklikne Miha. »No, kaj je pa s teboj, Anton?«

»Najraje bi šel domov« odgovori nagovorjeni tiho, »zavoljo žene in otrok.«

Glasi krohot mu zadoni od vseh. »Taka baba! — dela ravno tako, kakor da bi njegova žena služila denar!« — »cela mevža!« Take in jednake je slišal Anton kot odgovor na svoje besede.

»Jaz vam bom pokazal, kdo je baba«, zakliče Anton jezno, »tudi jaz plačam štiri litre!«

»Tako je prav! Saj vemo, da je še naš stari Miha«, — priden delavec je tudi priden pivec — s temi besedami so vlekli Antona tovariši zopet v gostilno.

Tako je sedel Anton zopet v gostilni, kamor so ga tovariši na ta način že mnogokrat zapeljali!

Seveda je bil Anton eden najveselejših. Kronice so kar tako letele iz žepa. Od vina so prešli na žganje, ki jim je zastrupilo zadnjo trohico pameti. Postali so skrajno razuzdani.

Proti jutru so se še le razšli. Težko obložen je taval Anton proti domu. Z največjim naporom ga je našel; ne pamet, ampak neki nagon, ki je lasten samo neumni živini, ga je pripeljal domu. Kakor mrtev se je zgrudil na posteljo v svoji zamazani delavski obleki. Nekaj ur je spal kakor ubit, potem pa so začele mučiti težke sanje njegove alkohola polne možgane. Kričal je ter se premetaval v postelji od ene strani na drugo. Njegova žena je stala prestrašena ob njegovi postelji; — tako se še ni nikoli vedel v svoji pijanosti. Slekla mu je obleko, — ni se pri tem ganil; skušala mu je vlti nekoliko žlic

le doma povsod slovensko, če prideš pred sodnijo, ali h glavarstvu, ali na železnico, ali v trgovino, na slovenski zemlji ima slovenski jezik pravico. Nikar pa ne pripusti, da bi v vaši občini zavoljo kakega privandranca ali potepuha se šopirila nemščina. Slovenec, ne daj se tujcu v krepplje! Bodi svoj gospodar, svoje sreče kovač!

3. Pogoste tožbe, redke suknje. V neko spodnještajersko mesto je prišel kmet in je vprašal: »Kje je tisti dohtar, ki najbolj žge?« Mož je imel prepir s sosedom zavoljo nekega plota in ga je šel tožiti ter si je najel nemškutarskega advokata, ki je bil daleč znan, da zna »dreti.« Iz sovražnosti je hotel nasoliti svojemu sosedu. Pa kdor drugemu jamo koplje, sam v njo pade. Tožba se je dolgo plela in nazadnje so ogromni stroški padli na kmeta, ki je iskal »žgečega dohtarja.« Prodali so mu vse, moral je iti s trebuhom za kruhom zavoljo plota, ki ni bil vreden piškavega boba. Tako si ljudje pogostoma kopajo grob z nepotrebni tožbami.

Leta 1895 je več Slovencev obiskalo češko razstavo v Pragi. Pri tej priliki so napravili izlet tudi v vzorno češko občino Novo vas. V tej vasi že 30 let niso imeli tožbe, če je kaj prišlo navzkriž, so se doma pred županom pobotali. Brez tožb in dragih komisijonov so si razdelili zemljišča tako, da je vsak imel celo posestvo skupaj, naročili so si skupno razne stroje in drug drugemu pomagali. Ali bi ne moglo biti tako tudi v vaši občini, saj ste ljudje in kristjani? Nikar ne trosi denarja za nepotrebne tožbe. Bodi tudi v tem svoje sreče kovač.

Črtice o socialnem vprašanju.

(Piše Al. Kokelj.)

VIII. Nadaljni vzroki socialne bede; kapitalisti.

3. Ljudstvo je v obilnej meri samo zakrivilo svojo revščino. Lahkomišljenost, razkošnost, zapravljivost in pijanost so štiri sestre, ki neizmerno veliko ljudij storijo nesrečnih. Koliko zaslužijo nekateri v mladih letih! A vse zapravijo in zapijejo; po noči, ob nedeljah

čaja, pa njegove čeljusti so bile krčevito zaprte. Ležal je kakor mrtev!

Zvečer se je zbudil Anton iz svojega težkega spanja. Z napol odprtimi očmi je gledal po sobi. Tam v kotu so sedeli njegovi otroci ter se šepetaje pogovarjali, da ne bi zbudili očeta. Najmlajšega, ki je še ležalo v zibiki, je mati ravno z mlekom napajala, da ni jokalo.

Bil je to žalosten prizor. Prestrašeni otroci in žena z bledim obrazom, na katerem je zarisalo njegovo življenje globoke črte žalosti in skrbi.

Zdaj pokliče žena otroke k sebi, sama poklekne pri zibelki, prime dete za nežno ročico ter reče: »Molimo k Mariji, priporočnici revnih, da nam izprosi pri Bogu milosti, da bodo naš oče zopet ozdraveli.« In majhne ročice so se sklenile in iz nedolžnih ust je donela molitev vseh molitev: Oče naš, kateri si v nebesih . . . .

Ves ta prizor je gledal Anton. Ni si upal ne ganiti niti dahniti, da ne bi motil pobožne molitve. Solze kesa so mu tekale z lica, in sklenil je trdno, opustiti to grdo pijančevanje ter postati priden oče svoje družine.

in praznikih ter celo v pondeljkih grdo razsajajo in divjajo. In prežalostno je, da po nekaterih krajih tudi ženske začenejo posnemati moške. Pijančevanje je dandanes strašno socialno zlo, proti kateremu moramo vse drugače nastopati. Vsi stanovalci se morajo združiti, da omejijo to uničujočo moč našega naroda. In če te ljudi opominjaš, kaj bo na stare dni, dobiš odgovor: Saj me bo morala občina rediti. Tako upravljajo v mladosti na račun občine. Drugi zapustijo domači kraj ter gredo v svet, ondi zapravijo po grdem življenju dušne in telesne moči, zapravijo svoj zaslužek ter se na duši in na telesu bolni vrnejo v domovino. Kdo jim bo tu pomagal? Žalostna skušnjava kaže, da jih pogosto mora občina vzeti v svojo oskrb. Zopet drugi se prezgodaj in na roko oženijo. Večkrat je že prvi otrok tretji berač v družini. In če pride smrt ter vzame očeta, mora spet občina pomagati sirotam. Občinski stroški za reveže radi tega neznanstveno naraščajo. Pač ubogi kmet, ker mora na zadnje za vse skrbeti!

Mnogo je krivo socialnega vprašanja tudi strastno hlepenje po zabavi. Danes je veselica tu, jutri tam. Danes je izlet v ta, jutri v oni kraj. In ljudje mislijo, da morajo biti povsod zraven. Nimajo pa od tega nič kot prazen žep in hudega mačka drugi dan. Nadaljni vzroki današnje bede so: lahkomišljene pravde, prevelike dote po nekodi, kósanje posestev, nepotrebni izdatki za tuje in prekmorsko blago ter silno hlastanje po novodobnih šegah in obleki. Stara slovenska noša je izginila. Nosili so prej irhaste in prtene hlače, lanene srajce, volnene jopiče, kožuhe itd. Nekaj tega se je napravilo doma, saj je znano, kako so v prejšnjih časih predli in tkali cele dni in noči. Drugo se je naredilo za male denarje pri obrtniku v bližnjem trgu ali mestu. Dandanes je drugače. Posestniki pravijo: kaj bom sejal lan, dajal presti in tkati, rajše kupim blago, mi pride ceneje. Je že res, nekaj je tega kriva tovarna, ker napravi blago po ceni, a mnogo je tega krivo tudi hlepenje po novodobnih šegah. Slovenski gospodarji bi pač najbolje napravili, če bi vsaj en del obleke zopet napravljali doma.

Ko je potem svojo ženo prosil odpuščanja ter ji zagotovil, se resnično poboljšati, ga je žena vesela jokajoč objela in vzkliknila: »Naša molitev je vslišana! Bog ti bo dal moč svojo obljubo izvršiti!«

Od tega časa je Anton postal drugačen človek. Ogibal se je svojih zapeljivih tovarišev. Ko se je nekoliko tednov zdržal opojne pijače, niti mislil ni več nanjo. Ni prišel več s pusto glavo k delu ter mrmarjoč opravljal svoj posel, ampak s trezno glavo in z veseljem je bil pri delu, tako, da se mu je vsled njegove pridnosti zvišala plača.

Tri leta so pretekla. Anton je živel srečno in zadovoljno s svojo družino. Bival je v lepem čednem stanovanju, njegovi otroci so bili dobro vzgojeni in pridni, da jih je učitelj postavljaj za vzgled drugim otrokom. Vselej, kadar je gledal Anton veselo in srečne obraze svojih dragih, vselej je vzkliknil: »Nikoli več ne bom poskusil žganja! Bog je vslišal molitev mojih otročičev ter mi dal moč, da sem se mogel zoperstavljati zapeljivemu alkoholu ter da sem na ta način postal srečen, priljubljen in spoštovan človek!«

In tudi država bi se morala za to zavzeti, da bi prišel lan v staro veljavo. Treba bi le bilo malo omejiti uvoz tujih pridelkov te vrste in razmere bi se takoj izpremenile. Tovarne bi potrebovale naš lan in doma bi se tudi izdelovala obleka. Koliko manj stroškov bi imeli ljudje! Tako se pa vse kupi in ves denar gre v roko tovarnarju in prekupcu. Denarja je med nižjim ljudstvom vedno manj, pri tovarnarju vedno več. To so tudi vzroki socialnega vprašanja, katere bolj kratko omenjam, a so vendar velikega pomena.

4. Kapitalisti. Kdo so ti? Kapitalisti, med katerimi je mnogo Judov, so oni veliki bogatini, ki brezskrbno žive od obrestij naložene glavnice ali od dohodkov svojih podjetij. Ti imajo denar. In ker imajo denar, imajo upliv in moč. Za to v liberalni državi na razne načine izrabljajo nižje stanovce, ker so od njih odvisni. Njihovo premoženje pa narašča vedno in vedno. Kako-le?

a) Po velikih industrijskih podjetjih. Že zadnjič sem omenil, da so si stroje najlažje omislili kapitalisti. Ti so imeli denar, navaden rokodelci ga ni imeli. Napravili so tovarne na vodo, za par, na elektriko, uredili so si delavnice na raznovrstno obrt: za čevlje, obleko, pohištvo itd. Tovarne delajo ceno, ker stroj nadomešča človeško delo. Radi tega podjetnik lahko ceneje prodaja kot mali obrtnik. Mali obrtnik je gmotno uničen. N. pr. v Mödlingu pri Dunaju je velika tovarna za čevlje. A ta ne prodaja čevljev samo ondi, marveč ima v avstrijskih mestih okrog 140 podružnic. Istotako je v Bregencu tovarna za čevlje, katera ima 21 podružnic samo v mali deželici vorarlberski. Kjer je taka tovarna ali se ustanovi podružnica prodajalnice, tam polagoma propadejo rokodelci, kateri — kakor poroča nek izvedenec iz Galicije — opuste delo ter gredo cesto nasipavat in snažiti za 40 in 50 vinarjev plače na dan. Tovarniški izdelki so na videz lepi, ukusno narejeni in po ceni. In ravno to zapeljuje ljudi, da se dajo premotiti in zapuste domače rokodelce. Podjetnik dela torej vsekako velike dobičke. Delavcev navadno ne plačuje drago, pridobiva pa si vedno več odjemalcev, ker jih prevzema gmotno uničenim malim obrtnikom.

b) Po združevanju bogatinov za razna podjetja. Posebno slabo za revnejše stanovce je združevanje bogatinov za razna podjetja. Vsa vložijo gotovo svoto denarja in dobiček si potem razdele po istem razmerju. Take zveze bogatinov se imenujejo karteli, sindikati, konzorciji, akcijske ali delniške družbe, trusti itd. N. pr. v Parizu na Francoskem so prišli na nič skoraj vsi samostojni kočijaži. Zakaj li? Nekateri bogatini so zložili skupaj veliko denarja. Nakupili so vozov in konj ter so prevzeli vso vožnjo. Samostojni kočijaži niso mogli z njimi tekovati; nekateri so se poprijeli drugega dela, drugi pa so šli k bogatinom služiti za hlapce. S čimur so se prej cele družine živile, je zdaj šlo v žep nekaterih bogatinov. A to je le mala primera. Imamo raznovrstne take družbe. So družbe bogatinov, ki imajo v lasti železnice ter vlečejo iz njih velikanske dohodke. Tako nese samo Rothschildu cesarja Ferdinanda severna železnica na leto po 30 milijonov kron dohodkov. Skoraj se zdi, da so iste železnice v Avstriji, ki donasajo lepe do-

hodke, last zasebnih družb, slabe pa so last države ali posameznih dežel. Bogatini sklepajo dalje parobrodne družbe, družbe za izkopavanje premoga, železa itd. V Ameriki so lani ustanovili veliko parobrodno družbo pod vodstvom bogatina Morgana, katera se namerava polastiti vožnje med Ameriko in Evropo. Manjše parobrodne družbe bodo uničene, ako ne bodo stopile v njeno zvezo. V Avstriji imamo družbo (kartel) tovarnarjev za pridelke iz železa. Za to je pri nas železo dražje kot v drugih državah. V zadnjem času se v tej družbi nekaj krha, a najbrže se bodo zopet sporazumeli. Lastniki petrolejskih vrelcev in čistilnic, lastniki sladornih tovarn in kavinih nasadov, lastniki tovarn za baker itd. imajo tudi posebne zveze med seboj, da varujejo svoje koristi. Lani so pisali časopisi, da se bo podražil petrolej. Zakaj? Vsi svetovni lastniki petrolejskih vrelcev in čistilnic so 3 mesece sklepali zvezo, da bi ravnali po enotnem načrtu. Seveda pri tem bi bili petrolej tudi podražili. A pogajanja so se razbila in petroleju je cena še padla. Ti bogati gospodje namreč tudi konkurirajo med seboj. Vsak gleda, kako bi več blaga spravil v denar. Toda Bog vé, če zopet ne pridejo skupaj in ne naredijo zveze. Tedaj se bo petrolej gotovo podražil. In če boš plačal liter petroleja le par vinarjev dražje, bodo imeli bogatini na milijone dobička. In lahko se zgodi, da se snidejo lastniki kavinih nasadov in nam povišajo ceno kave. Kapitalisti imajo res veliko moč. Stopijo skupaj in rečejo: petrolej, železo, baker, sladkor itd. bomo za naprej tako-le prodajali. In če cena se tako povišajo, moramo se ukloniti in dražje plačevati. Nič si ne moremo pomagati. Ti ljudje so brez srca, povsod iščejo velikanških dobičkov ter skušajo izpuliti revežu zadnji vinar. Za to so take zveze bogatinov za delavno ljudstvo zelo slabe. A vlade jih trpijo in po nekodi še podpirajo. Bogatini se torej smejo združevati in izžemati nižje ljudstvo, kmečki in obrtni organizaciji pa stavijo birokratije vse mogoče ovire. Kako bi se neki držali bogatini, če bi mogli kmetje tako skupaj stopiti in reči: vedro (56 l) navadnega vina stane za naprej 35 kron, meterski stot pšenice 40 kron, pitan vol srednje teže 500—800 kron. O kak krik bi bil med njimi! In vendar do približno tega mora priti, če država hoče rešiti kmečki stan. Colnina na tuje kmečke pridelke se mora povišati, domači kmetje pa se morajo organizovati v zadrugah. Druge pomoči ni, dandanes je moč le v združevanju. Če se bogatini smejo združevati, da izsesavajo ljudstvo, zakaj bi se ne smeli kmetje in obrtniki v brambo svojih koristij? Nalega države in v to poklicanih mož je, da se prej kot prej lotijo tega dela.

Gospodarske stvari.

Zahajajte k Slovencem!

Srajca je bližje mojemu telesu nego suknja. Brat mi je bližji nego tujec. Vsakega bližnjika moramo ljubiti, toda najbližje moram najbolj ljubiti. Ljubiti moramo vse ljudi, a vseh ljudi nam ni treba ljubiti z enako ljubeznijo.

Če je tvoj brat trgovec, potem je pač naravno, da kupuješ v trgovini svojega brata. Ako bi se ogibal trgovine svojega

brata, bi ga hudo žalil in ljudje bi rekli, da svojega brata ne ljubiš.

Slovenci smo si bratje po enakosti jezika in po enakosti premnogih šeg. Tvoja dolžnost je torej, da povsod izkazuješ ljubezen predvsem svojim bratom, Slovencem. Če moraš v trgovino, izberi si slovensko trgovino, če moraš na potovanju v gostilno, poižvedi za slovensko gostilno, če si daš delat obleko ali obutalo, ne ogibaj se slovenskega obrtnika!

Če se v kakem trgu nastani slovenski trgovec, obrtnik ali gostilničar, ter skrajaj nima vsega pri rokah, kakor drugi starejši stanovski tovariši, ne obsodi ga takoj, ampak imej potrpljenje z njim in ga podpiraj. Le če vidiš, da nima dobre volje skrbeti za svoje kupovalce, ampak jih hoče s slabim blagom samo izkoristiti, ga lahko zapustiš.

Če se bomo Slovenci lepo podpirali, zagotovljena nam je lepa bodočnost. Poslušajmo neko povest iz Češkega.

Pred 200 leti so Nemci Čeha tako uničili, da jih je bilo še menj od nas, bilo jih je samo osemstotisoč. Pa tudi še pred 100 leti so plavalci Nemci v veselju, a Čehi so se naravnost bali, da propadejo, nekateri so že mislili, da so propali! A danes je Čehov osem milijonov in tako so močni, da se Nemci pred njimi tresejo in nikomur več ne prihaja niti na misel, da bi mogli kedaj Čehi propasti. Glejte torej: Češki narod se je vzdignil sam, brez nikake pomoči, brez nikake vlade, da, še celo proti vladi, katera ga je povsod preganjala in zatirala. A kaj je Čeha rešilo? Samo one besede: «Zahajajte k svojim ljudem!» — to je ona močna, nepremagljiva veriga. In kedar se ta veriga stisne, mora skočiti ven vse, kar je ptujega, — vse kar ni našega.

Bilo je v nekem malem mestu na Moravskem. V mestu je bilo večina Čehov, okolica je bila čisto češka, a na občini so gospodarili samo Nemci in židje. Pa še to jim ni bilo dovolj. Nekega dne so prišli v to mesto ruski pevci in nemški časniki so začeli pisati proti njim in jih napadati. «Sramota za vsakega Nemca, kateri bi s svojim denarjem podpiral češko narodno stvar!» tako so pisali nemški časniki, in pozivljali Nemce, naj ne gredo poslušat ruskih pevcev. Domači češki časniki niso na to molčali, ampak so jim pošteno odgovorili, «da ni pošteno za nobenega Čeha, kateri nosi svoje denarje v nemške in v židovske trgovine». Tako je začel boj. Češki listi so začeli razglaševati imena onih Čehov, kateri so kupovali pri protivnikih. Čehi so se na to podali v volilni boj. Pri prvih volitvah so propali. Potem se le je prišla vsa stvar v pravi tek. Začeli so se sestajati na rodoljubnih pogovorih, pa tudi na javnih shodih. Na teh shodih so se zavezali kmetje bližnjih vasi, da bodo kupovali samo pri svojem domačem človeku. A to svojo zavezo so potrdili tudi s svojim podpisom. Napravili so tako-le pismo: «Sramota za vsakega, kdor da samo en novič zasluziti svojemu očitnemu protivniku!» To pismo so podpisali vsi, tudi ženske so ga podpisale. Vse je bilo kakor v ognju, vsemu svetu so se odprle oči. In prišlo je, da so začeli protivniki češke ljudi na cesti ponižno vstavljati, da so jih pokorno prašali in lepo prosili: «Zakaj nočete iti k meni?» A možki in ženske so se jim v brk odrezali. Potem je zložil neki češki muzikant

napev k besedam «Svoji k svojim!» in to pesem je pelo na shodih toliko ljudi, in tako so tej pesmi ploskali, da si moral misliti: Na, zdaj se zruši nebo na vse narodne protivnike! To se je vse delalo javno, na oči protivnikov, a to je tudi pomoglo tako, da so sami protivniki prišli do spoznanja, da so izgubljeni.

Pa tudi še en drugi način so rabili. Uredili so «narodno stražo». A ta straža je bila taka-le: Zaupni češki ljudje so pazili pred nemškimi trgovinami in so zapisovali imena vseh onih možkih in ženskih, ki so šli k njim kupovat. Pa ne samo to, ampak nastavili so tudi fotografske aparate in so fotografirali vsakega Čeha, ki je šel v nasprotno nemško trgovino in so potem njegovo sliko razobesili pred uredništvom domačih čeških časnikov. Tudi so še izdali popis vseh domačih čeških in nasprotnih nemških in židovskih trgovin, in sicer v 50.000 iztisih in so potem vse to razdelili med ljudstvo. Tako je moral znati vsak kje mu je kupovati in kje ne. Na semenj, opasilo in ob drugih takih prilikah so potem lepili take lepake na tisoče in tisoče po hišah in brzojavnih kolecih tako, da jih niso mogli stražarji odtrgati. Domači trgovci so imeli na svojih oknih velike napise: «Svoji k svojim!» da je ljudstvo precej znalo, kje so domači ljudje.

A tudi Nemci in židje niso spali. Ali pomagati si niso mogli nikakor. Pisali so sicer na velike trgovce naj ne dajajo blaga češkemu trgovcu — ali to ni nič izdalo. Zato so šli ptujci navzdol. Prej so prodajali na dan 200 gl. in še več, sedaj niti deset. Potem so prišle občinske volitve. Zmagali so Čehi in nemško-židovskemu gospodstvu je odklenkalo za vselej!

To se je zgodilo leta 1892 v malem moravskem mestu Proštějovo. Danes je ona borba pozabljena, a ljudje se na njo spominjajo, kakor na davne šaljive sanje. Seveda — ker je izginila vsaka nevarnost. A da so Čehi spali, ječali bi še danes pod ptujim jarmom. A tako so si ga kakor v šali strgali z vratu!

Ljubi vse bližnjike, a predvsem svoje brate!

Razne novice in druge reči.

Naše misli. Vojaški nabori so povsodi končani. Nobeno leto še niso odbrali toliko slovenskih fantov nego letos. Naši poslanci bi dobro storili, ako bi včasih opomnili vlado tudi na velikanski krvni davek, ki ga moramo Slovenci državi plačevati. Na Balkanu še vedno trajajo nemiri. Nanovo pa so se pokazali nemiri na Hrvaškem. Hrvatski ban hoče, da pride Hrvatska popolnoma pod mažarski jarem, Hrvatje pa so se začeli sedaj javno in s silo vpirati tem banovim nakanam. Povsodi se torej hočejo Jugoslovani v zadnjih časih otresti tujega jarma. Tudi mi Slovenci občutimo, kako nas tuji pritiskajo. Storimo v dovoljenih postavnih mejah vse, da se otresemo tujega vpliva!

Sv. Peter in Pavel v Ptujju. «Štajer» je v zadnjem svojem lističu nepoklicano prijel posebno nas navdušena dekleta petrovska zato, ker smo priredile igro «Lurska pastarica». No, pa nam povej, je li to kaka napačna igra, smo li s to igro morebiti pohujšale tebe in tvoje privržence? O, nikakor ne! Naš namen je bil, povečati s tem čast Marijino. In še

najbolj zato, ker ravno v tej fari, ki je najbližja tvojemu bivališču in v kateri kužiš ti s svojim smradom naš tako prijeten pomladanski zrak, da se še ravno v tej fari razširja čast Marije. Ti pa le glej, da nas prihodnjič pustiš čisto pri miru, ker te zraven nič ne dotiče. Kaj misliš, da se bomo res dale ustrašili od tebe, ničvredni kljukec? O še srčneje bomo stopile prihodnjič na oder in v krepko spodbudo faranom ter v večjo čast Marijino zopet izvrševale svoje vloge. Res, lahko izprevidimo iz tega, kako čišlaš ti kmete, ker nam pri vsakem stavku spodtikaš ime kmečko dekle. O, saj same vemo, da smo kmeška dekleta, in se tudi tega nikakor ne sramujemo, ker smo v resnici navdušena narodna dekleta. Ti pa popravi, kar si zakrivil s svojim črnim obrekovanjem zoper nas, da smo igrale le fantom na ljubo. Ali ni bil morda prost ustop vsem faranom! O dobro ti je to vse znano, ker si tudi ti morda prišel nas opazovat, da znaš sedaj pisati o čudežih Matere Božje. In znabiti se ti je celo dremalo zraven, da nisi videl, da je bila to samo predstava o čudežih. A da ne pozabim, se ti zahvaliti, da si nas opozoril tudi koruzo in krompir saditi, pa naznanim ti, da smo to storile že poprej, ko smo igro pričele. Kajti ko bi čakale na tvoje opozore, potem bi pač slabo napredovalo naše kmetijstvo. Zdaj pa z Bogom, od nas najmanj spoštovani »Stajerc«, le poišči si v kratkem prav pridno nevesto in potem še le skrbi našim fantom za nje. Z Bogom torej, dalje prihodnjič ako bode treba!

Sv. Urban pri Ptujju. Na veliko soboto dne 11. m. m. popoldne med 3. in 4. uro je domač stekel pes ugriznil v Placarju Julijano Muršec, katero so dne 15. m. m. prepeljali na Dunaj v zdravilišče, potem ko jo je še dne 13. m. m. zopet vgriznil isti pes. — Pse in mačke v Placarju je neutrudljivi Buchberger že neki vse pobral, da se slična nesreča več ne prigodi.

Iz Cirkove. Dragi gospod urednik! Vem, da ste radovedni, kako je kaj v naših Cirkovcih v narodnem oziru. Kako je? Bi že še bilo, ko bi tega presnetega ptujskega »lisjaka« ne bilo. Nekateri, ki tega »dihurja smrdljivega« čitajo, so že popolnoma zmešani in zatelebani vanj, ker mislijo, da jih le ta uči največ modrosti, nasprotno pa samo — neumnost. Drugi so pa tudi že spoznali zvitost te »grdobe« ter jo pošiljajo nazaj v njeno gnezdo, a Ptujčani jo še vedno gonijo nazaj. Pa veste, ptujski gospodje, mi nimamo mlak za vaše »žabe«. Imamo sicer bralno društvo, ki pa je bilo že skoraj zaspalo. Letos je pristopilo že veliko fantov, in kar je še posebno veselo, tudi že precej deklet. Torej dokaz, da tudi mi ne spimo več, temveč se probujamo in gremo naprej, naprej za mladeniči in dekleti iz sosednih župnij. Dekleta, le pogum in veselje do izobrazbe. Zatorej draga dekleta in fantje cirkovski, naročite si poštene časnike, kakor »Slov. Gospodar« in »Naš Dom«, ptujsko »korundičo« pa pustite pri miru, ali jo spravite, kamor spada. Mislim, da me razumete. Tistim pa, ki ptujsko »krapavico« tak lepo negujete, in še jo na vse pretege hvalite, kličem: Bog vam daj pravo pamet. Pozdrave! — Nebrigate.

Sv. Peter v Gornji Radgoni. Pomlad je tu. Vzbujena narava nam daje nove nade za bodočnost. Krasni pomladi

podobna je probujena mladina širne Slovenije. Tudi naša petrovška mladina ne zaostaja za drugimi. Veselo je gledati naša zavedna dekleta, ko se vsako nedeljo popoldne v obilnem številu zberejo v bralnem društvu željno čakaje, da se njim razdele raznovrstni podučljivi časniki in knjige, katere vselej z veseljem prečitajo, kar gotovo ne ostane brez koristi. Vedno več jih pristopa k naši dekliški zvezi, vključ vsemu nasprotstvu in rovanju nekaterih nam nasprotnih deklet. Tudi naši mladeniči nočejo zaostajati za nami dekleti, in kmalu se znajo slišati vesela poročila o njih. Naša mati Slovenija gleda na nas obmejno slovensko mladino; skrbimo toraj, da bo lahko s ponosom kazala na nas, kot svoje zveste sinove in hčere. Srčni pozdrav širni Sloveniji! Zvončeslava.

Sv. Martin na Paki. V predzadnji številki »Štajerca« se nahaja iz našega kraja neki popolno lažljivo skrupucan dopis. Premleva namreč o našem pokopališču, da je premajhno in da ima tukajšnji mesar mesnico preblizu pokopališča. Kakšne vrste človek je ta resnicoljub, kakor se je izvolil imenovati in kdo je, tako vsak ugane. Zelo značilno je namreč, da je na veliko soboto večer, ko je bilo vsako še količkaj verno srce navzeto svetega veselja in miru, neki »heiler« na poti proti domu črez vas prav po huronsko kričal in vpil, kakor pravcati culukafer in pri tem zabavljaj črez pokopališče in grozil rekoč: Jaz vam bom še že pokazal in vam oči zbrisal, me še ne poznate. Zmerjal je razne osebe (celo visoko uradno osebo je imenoval »osla«) na »najlepše« načine. Seveda se takšnemu početju vsak pameten človek le smeji, saj dobro vemo, da je kaj takega zmožen le zagrizen častilec ptujske krote. Koliko je pa resnice zavoljo pokopališča, se pa razvidi iz tega, da je komisija, ki je prišla dne 14. aprila t. l., pokopališče pogledala in se je dokazalo, da je pokopališče še večje kakor zahteva postava, posebno ker je tudi pri tukajšnji podružnici eno pokopališče. Tudi se je dokazalo, da je govorica, da se je izkopalo napol strohnelo truplo, grda laž. Tudi mesnica g. Rogelna je zadosti oddaljena od pokopališča. — Tako je torej »nekdo« za eno blamažo bogatejši. Tudi javka ta dopisnik, da se neki hodijo kure gospoda župnika na pokopališče — past. Grozno! Veš kaj, ti »resnicoljub«, bodi tako dober in naročaj župnikovim in še drugim kuram, da ne sme nobena več na pokopališče prinesiti svojega telesa, sicer, jim povej, da jih boš ozmerjal ali jih pa v »Štajercu« »zdelal«. Mogoče, da te bodo ubogale! Iz tega pač vsak trezno misleči človek izprevidi, koliko se sme verjeti »Štajercu« in kakšni so njegovi pristaši. Sicer še bodemo pa »Štajercu« in njegovim pristašem drugokrat posvetili par vrstic. — Do tedaj pa zdravi! — Eden, ki vas še bo.

Vransko. Naše katoliško slovensko izobraževalno društvo je lahko ponosno na izid veselice, katero je bilo priredilo s pomočjo naše vrle Marijine družbe na belo nedeljo dne 19. aprila. Dvorana pri gosp. Brinovcu, v katero gre gotovo 500 ljudi, je bila natlačeno polna. Več sto ljudi pa je moralo zunaj stati, ker ni bilo več prostora. Celó s Kranjskega jih je prišlo veliko na veselico. Podučno predavanje so imeli naš domači gospod kaplan. Razjasnili so nam lep namen takih pošte-

nih veselie in pozdravili posebno našo v velikem številu navzočo narodno inteligenco, katera bi morala vedno z našim dobrim slovenskim ljudstvom čutiti in živeti. Potem so nam še razlagali nekaj točk o igri »Sv. Neža«. Na to se je igrala »Sv. Neža«. Dekleta so svoje vloge prav dobro izvršila. Če se pomisli, da nekatera še nikdar nobene igre niso videla, je bil ta njihov prvi nastop vse hvale vreden. Prihodnjič še bo pa šlo mnogo boljše. Trud in vstrajna vaja vse premaga. Akoravno ni bila igra lahka, posebno ne za začetnice, so vendar naša vrla dekleta osramotila one, ki od njih niso kaj posebnega pričakovali na odru. Pa tudi fantje so pokazali, da se še ne dajo v žep vtekniti. Vesela igra »Dr. Vsezna in njegov sluga Štipko Tiček« se je jako dobro igrala. Koliko smeha je bilo pri tej igri! Posebno pa je bil smeh buren, ko se je prikazal originalen bolnik Cene Počivalnik, ki si je hotel ozdraviti svoj rudeči nos. V obče ste pa igri pokazali, da je med fanti, pa tudi med dekleti marsikateri skrit talent. Te talente bode naše društvo zbudilo. Kmalu pa zopet nekaj novega!

Okonina v Savinjski dolini. Dne 25. aprila je šel iz farne cerkve sv. Frančiška Ignac Zavolovšek, 71letni prevžitkar v Okonini proti svojemu domu, a 5 minut od rojstne hiše zadel ga je mrtvoud in v kratkih minutah bil je mrtev. Bodimo pripravljani, ker ne vemo ne ure ne minute, kedaj naš Bog pokliče na sodbo!

Sv. Vid na Planini. Napotil sem se proti Planini k Sv. Vidu, naletel sem ravno na sv. misijon. Stopim bliže, pazljivo poslušam, kako so se pogovarjali o svetem misijonu planinski farani. Zanimalo je tudi mene, kaj zvedeti o tem. Cerkev je bila pri vsaki pridigi polna poslušalcev, katerim so vneti pridgarji z vso vnemo in gorečnostjo v srca zasajali večne resnice. Sv. maše so se vršili druga za drugo, vmes se je menjalo lepo petje z gorečo molitvijo rožnega venca. Posebno me je ganilo, ko sem videl tri mlade može in tam vprašam, kdo da so ti možje, je bil odgovor, č. g. misijonarji lacaristi iz Celja pri sv. Jožefu. Na prvi pogled me je njihovo ponižno in priprosto obnašanje prijetno dirnolo. Veliko skrb imajo ti gospodje za zveličanje neumrjočih duš. In Bog je očitno blagoslovil njih trud, vsak župljan se je prav vzgledno vedel. Ganljivo je bilo videti, kako so domači č. g. župnik in č. g. kapelan sodelovali in skrbeli za lep red. K sklepu za spomin sv. misijona so ustanovili velike vrednosti družbo Marijino na izredno veselje in željo č. gosp. župnika. Mnogo fantov in deklic se je pridružilo z radostjo in ponosom, da so Marijini sinovi in hčere.

Bočna pri Gornjemgradu. Potrpljenje prebija železna vrata, pravi pregovor. Tako so se tudi pri nas uresničile te besede. Dolgo, dolgo smo čakali na našo župnijo, a zdaj je kuhana, samo ohladiti se še mora. Zdaj vendar imajo naši nasprotniki jezike zavezane, bodisi spodnji ali gornji. Kdor se poslednji smeji, ta se najbolj smeji.

Od Sv. Lovrencija na Bizeljskem. Dragi g. urednik, sprejmite tudi še iz našega zakotnega kraja nekaj novic! Nemila smrt nam je pokosila po dolgotrajni bolezni vrliga narodnega fanta, naročnika »Našega Doma« Franca Pinterič. Pogreb je bil 25. pr. m. Bil je res priljubljen nam

vsem slovenskim fantom. Spominjamo se ga v molitvi kot našega brata. Bodi mu zemljica lahka. N. v. m. p.! — Cenjenim čitateljem se gotovo čudno zdi, da se je moglo v tako narodno-zavednem kraju, kakor je Bizeljsko, vgnjezditi toliko strupenih listov; kakor so: »Štajerc«, »Rodoljub« in »Slovenski Narod«. Te strupene liste so pri nas raztrosili prihajajoči gospodje. Pa vendar tukajšna tla so neugodna in z veseljem opazujemo, kako se število njihovih naročnikov vedno bolj krči. Še nekoliko se moramo potruditi, da se zbudi še bolj narodna zavest v naši mladini in izginilo še bode to malo število »Štajerčevih« podrepnikov. Tukaj imamo tri »Slov. Narode«, katerih prijatelji so gg. učitelji, bizeljska in oreški. Zdaj se pa obrnimo do korundičev! Glejte dve korundiči, kako plezajo od sušice čez Škofov gozd na Gradiše. Ena prikvaka k Pustačku, druga pa gre naprej po Gradišah na stari dom k Maslarju; ker je pa preveč za bregom kobacala, se prekucne in se vali proti mlademu Maslarju v Frja. Po cesti proti Orešju se pa napotijo tri korundiče in eden Rodolump z bičem v roki, kateri je pred seboj tiral te uboge živalice. Po njegovi neprevidnosti mu ena že pri peku g. F. Wrenku smukne v hišo, druga pa pri gostil. Blažinki ravno tako naredi. Razburjen Rodolump od sramote s samo eno korundičo gre do Štukelcovega Drečka. Od tam jo požene z bičem v Orešje k g. U. . . . u. Rodolump si pa jezo hladi pri Drečku. Zdaj se pa ozrimo proti Drenovcu. Tam pa grejo tri Rodolumpi in dve korundiči. Prva korundiča se že pri Soljarju v Bračni vasi ustavi. Drugi ostali pa gredo naprej v Lipovec k Fašniku. Rodolump tukaj ostane, drugi se pa razkropijo; korundiča k Sv. Antonu k mežnarju Mih. Šepetancu. Rodolumpi pa eden k Colnerju v Orešje, drugi pa h kovaču Štetnerju doli v graben. Ako bi še k nam prišel hungerpajzerski pajek, ki je pri lovu korundičev in drugih nevarnih smetij jako spreten lovec, par dni bi se redil z njimi. Pa ne bodite žalostni g. urednik, »Naš Dom« ima desetkrat več naročnikov, ki ga naročujejo in plačujejo sami brez pritiska od drugih. Drugikrat Vam hočem še več naznaniti.

Bizeljski opazovalec.

* * *

Koroške novice. V Bistrici pri Trgu so našli v hlevu mrtvo deklo Moniko Krainz. Zadelala jo je srčna kap, ko je molzla krave. — Svoj 103. god je dne 17. aprila praznovala gospa Marija Baumgartner v Rablju. Lepa starost! — V Zgornjih Jezercih, občina Gozdanje, je dne 9. apr. pogorela hiša in hlev posestnika p. d. Spodnjemu Drabozniku. Škode je 12.000 K. Kako je ogenj nastal, se ne vé. — V Št. Lenartu pri 7. studencih je gospa Dečman povila trojčke, in sicer 3 fante. Dva živita, eden je kmalu po porodu umrl.

Duhovske zadeve. Za papeževa tajna kaplana sta imenovana gg. P. Kajser, vodja sirotišnice v Trgu in Karol Wohlandt, kaplan v Trebnju pri Beljaku. — Za dekanjskega administratorja v Velikovecu je imenovan preč. g. Franc Petek, župnik v Grebinju. Župnijo Velikovec oskrbuje tamošnji kanonik preč. g. Val. Weiss. — V Brežah je dne 19. t. m. umrl ondotni preč. g. prošt Franc Kornke, star 83 let. Porodil se je dne 14. okt. 1820 v Celovcu, v mašnika je bil posvečen dne 25. sept.

Bil je tudi vitez Franc-Jožefovega reda. N. p. v. m.! — Predmestno župnijo sv. Lovrenca v Celovcu bo začasno oskrboval č. g. vikar Val. Podgorc. — Prestavljen je č. g. kaplan V. Poljanec iz Škocijana v Tinje. — Za administratorja dekanije Breže je imenovan č. g. kan. H. Atzelhuber.

Št. Vid v Junski dolini. Velikonočni ponedeljek pokopali smo Lizo Rauc, zakotnico p. d. Raučave hiše v Rikarivesi, ki je dopolnila 94. leto svoje starosti in bila v naši fari najstarejša oseba. — Pri nas obhajali smo Velikonoč letos nekaj bolj žalostno kakor druga leta. Po stari navadi streljajo na Velikonoč že po polnoči do jutra in s tem veselim streljanjem se naznanja veselo vstajenje našega Zveličarja. Akoravno so fanti za ponočno streljanje pri ljudeh pobirali in nabrali denarjev za kakih 14 kil smodnika, vendar je bilo celo noč tiho in mirno, ni bilo slišati nobenega streljanja. Kako to? Po novi postavi mora za streljanje imeti kdo privoljenje ali listek od župana, ki pazi potem na strelovce, da se kaka nesreča ne prigodi. Tako je to privoljenje ali listek imel letos naš občinski tajnik sam. Ta pa je šel to noč na neki drugi hrib, kjer je za kratek čas spuščal raketeljne visoko v zrak. Zdi se nam, da je tajnik storil to nalašč, da bi tako fante odtegnil od streljanja in da bi se tako neka »gospa« z svojimi otroci vsled streljanja ne prestrašila in iz sladkega spanja ne prebudila!

Šent Pavel (Labudska dolina, Koroško). — Kakor vsako leto, tako je tudi letos drugo nedeljo po Veliki noči prišlo dosti romarjev iz slovenskih pokrajin, sosebno iz okolice: Grebinskega kloštra, Vovbr in Rude, na znano romarsko goro sv. Jožefa (fara Sv. Pavel v Lab. dol.). Cerkveno opravilo za romarje je imel preč. g. Malgaj (profesor slovenščine na tukajšnji gimnaziji), začeniši s slovensko pridigo, nato je bral sv. mašo in sklenil je službo božjo s slovenskimi litanijami po sv. maši. Na pozno službo božjo z nemško pridigo pa po stari navadi večina slovenskih romarjev ni čakala, ker nemške pridige ne razumejo.

St. Peter na Vašinjah. Velika žalost je zavladała po naši in po drugih župnijah, ko je v sredo zjutraj, dne 22. aprila mali zvon iz stolpa naznanil, da so v Bogu preminuli č. g. župnik Anton Veliscig. Bolehali so že od pusta sem. V petek dne 24. aprila je bil pogreb, ter smo materi zemlji izročili zemeljske ostanke našega č. gospoda. Ljudstva se je zbralo od blizu in daleč ogromno veliko, tako da je bila naša sicer prostorna cerkev natlačeno polna. G. župnik je bil priljubljen pri vseh stanovih, za vsakega, bogatega ali ubožnega, je imel prijazno besedo, sovrážnikov sploh ni imel. Duhovnov je bilo 22. Ganljiv govor je imel č. gospod Jakob Kindlman iz Grebinskega Kloštra, v katerem je slikal g. župnika kot vestnega dušnega pastirja, ki je žrtvoval za svoje ovčice vse. Blagi gospod so se rodili 23. decembra v fari Dolini pri Gorici, obiskovali latinske šole, pozneje stopili v vojaški stan, ko so odslužili, so šli v Celovec v bogoslovje in so prišli meseca novembra l. 1891 v našo župnijo. Dal Bog, da bi vedno hvaležen spomin imeli in bi se njih duše vedno z molitvami spominjali!

Iz Doberlevaške župnije. Dragi »Naš Dom«! Moram ti naznaniti, da so pri nas

prvo nedeljo po Veliki noči imeli šolarji vesel praznik, ker so pristopili k prvemu sv. obhajilu. Č. g. kaplan Franc Uranšek so jih iz župnišča v cerkev v procesiji z gorečimi svečami peljali, spredaj so šli fantje, potem č. g. kaplan in za njimi ovenčana dekleta in so jim sv. roženvenec molili. Take slavnosti še naša župnija ni nikdar obhajala. Pred sv. mašo so jim v pridigi razkladali o sprejemanju sv. obhajila in nam je pri krasnem govoru oko solzilo. Za ves trud in skrb se mi očetje in matere gospodu kaplanu zahvaljujemo in nam bodo vedno v spominu ostali. Tudi vam naznanim, da so spominskih podob, katere so otroci v osmih dneh sprejeli, prav veseli otroci in starši. Naznanim nadalje vam, da bode letošnje leto naš Narodni dom do konca izdelan, in potem bomo kar eno veselico v lastnej hiši napravili. V imenu več sosedov.

Z Glinj na Koroškem. Tukaj se je vstanovilo novo pevsko društvo, katero pod vodstvom spretnega pevovodje g. Leopolda Bernota, organista v Kapli na Dravi, vrlo napreduje. Ime novemu društvu je: Pevsko društvo »Drava« v Glinjah. Sedež ima v hiši daleč znanega rodoljuba gospoda Lovra Zablachana na Trati, kateri mu pripusti prostor brezplačno. Društvo že šteje zdaj blizo trideset izvršujočih udov. Deželna vlada je potrdila pravila 23. februarja t. l. Koroški Slovenci! Vstanavljajte tudi drugod, kjer so pevci, takih društev. Ni lepšega kot je pošteno petje, zraven se pa goji ljubezen do mile slovenščine in se navdušuje za našo narodno stvar. V nedeljah popoldan namesto kam drugam, se gre k vajam in zraven učenja se razveseljuje in kratkočasi, in kadar vreme dopušča, se tudi lahko napravi kak izlet ali kaka druga veselica.

* * *

Starček 98 let! Nedavno umrl je na Koroškem starček v 98. letu, ki vprašan, kako je živel, da je došel do tako lepe starosti, odgovoril je to-le: »Skrbel sem, da so bile vse moje dušne, srčne in telesne moči vedno v pravem redu. Strasti se nikdar nisem udal, jeze ne poznam; prizadevam si, da vse z lepim in mirnim uravnam. Zmerno jem in pijem. Mesa malo uživam, bolj pa zelenjad in močnik, večerjam navadno žgance pa mleko. Opijanil se nisem nikdar. Tobaka ne kadim, ne nosljam. Lenobe in pchajkovanja od mladih nog ne poznam; brez dela nisem nikoli. To je ravnilo, po katerem sem doživel tako starost!« — O, da bi ga posnemala mladina!

Moški odgovor. Holandski minister Moddermann je bil protestant, toda veren in pravičen mož. Katoliško cerkev je močno spoštoval. Nekega dne pride k njemu in poprosi kakšno službo mlad gospod, ki je ravno dokončal študije sodnijstva. Minister ga vpraša: »Kakšne vere pa ste?« In mlad gospod odgovori: »Jaz sem prav za prav katoličan, pa na to ne gledam, ker mi ni mar.« — »Kaj?« pravi minister in skoči na noge, »Vi ne znate ceniti in Vam ni mar, da ste rojeni in izrejeni v katoliški cerkvi? Za Vas nimam službe, le hodite, ker, kdor ni Bogu zvest, tudi kralju ne more zvesto služiti.« In šel je mladi navihaneč! Da bi visoki gospodje in ministri povsod tako delali! . . .

Gospodična železniški paznik. Na neki postaji ruske južne železnice nedaleč

od Kiewa so te dni zasledili, da je železniški paznik Aleksander Rodiševski prav za prav — gospodična. Pred štirimi leti je vstopil v železniško službo na dotični postaji mlad mož, ki se je odlikoval s posebno pridnostjo, in se skoro povzdignil za prvega delavca. Po dveh letih je dobil službo železniškega paznika in stanoval je samotno v mali pazniški hišici. Sedaj so vsled posebnih razmer dognali, da je v službi zvesti paznik hči nekega višjega uradnika, ki je gimnazijo izvršila z odliko, da se posveti medicinskim študijam. Mejttem je bila tudi ljudska šolska učiteljica, potem je pa nakrat brez sledu izginila. Kaj jo je privedlo to tega, da si je izbrala za žensko tako nenavaden posel železniškega paznika, se ne ve. Nekateri pravijo, da je v službi anarhističke zarote.

Maščevanje ciganov. V preteklem letu so se v občini Udvarda na Ogrskem utaborili cigani, ki so imeli kovaško delavnico. Med cigani je našel kmečki fant Elija Bulla dva znanca iz vojaških let. Spoznal je v teh dveh znancih — begunca, katera so že nekaj let oblasti zaman iskale. Naznanil je to orožnikom, ki so prijeli begunca in ju odgnali v zapor. Cigani so nato šli iz Udvarde, pretekli tečen pa so se zopet tja vrnili. Neko noč so zopet izginili. V jutro so našli ljudje na cesti ubitega Elija Bulla. Ubili so ga cigani, ki so se tako hoteli maščevati za izdana svoja tovariša.

Salamonova sodba. Nekdo je tožil svojega dolžnika, da mu noče vrniti 50 rubljev. Dolžnik je bil grško-katoliške vere, ter je obljubil, da bo dolg plačal na praznik sv. Henrika, toda tega svetnika ni v grško-katoliškem koledarju. Nato sodnik: »Dolg morate vrniti na dan vseh svetnikov, ker je mej njimi gotovo tudi sveti Henrik.«

Pokopano mesto. Znani zgodovinar Sven Hedin je našel v srednji Aziji celo pokopano mesto v pesku. Večina hiš je bilo seveda porušenih, le ena hiša s trojnim zidom iz ilovice je dobro ohranjena. V njej je našel mnogo palic in papirčkov, popisanih s kitajskimi črkami. Iz teh palic je zvedeti, da se je mesto imenovalo Loulan. Letnice se nahajajo od 266 do 310. To mesto so učenjaki zaman iskali dosedaj, ker je na starih kitajskih zemljevidih označeno tik jezera. V začetku 4. stoletja so hudi viharji podsuli s peskom mesto, pa tudi jezero je pesek zasul.

Lurško jamo hočejo zapreti! Zopet prihaja s Francoskega vest o nečudenem nasilstvu brezbožne francoske vlade. Župan lurški je dobil od predstojnika okraja Hautes Pyrénées poročilo, da francoska vlada namerava v najkrajšem času zapreti lurško božjo pot. Župan je izjavil, da v tem slučaju ne more skrbeti za red, ter je izjavil bojazen, da pride do krvavih nemirov. Mesto živi od romarjev. Predstojnik in župan sta se podala v Pariz, da posredujeta pri ministerskem predsedniku. To vest bo gotovo ves katoliški svet sprejel z največjim ogorčenjem in pripravil se bo na odpor.

Pretkan slepar. V Pariz je prišel mlad trgovski pomočnik. V drevoredu ga ustavi elegantno oblečen gospod ter ga osorno nagovori: »Ali nimate drugega dela, kakor se pri belem dnevu sprehajati? V vaših letih sem bil že prvi komij v veliki trgovini!« Mladi mož se je opravičeval, da bi rad delal, pa dosedaj še ni dobil

dela. »Ako je temu tako«, reče gospod, »sprejem vas jaz. Za začetek vam plačam mesečnih 200 frankov«. Mladenič je bil zadovoljen. Bodoči gospodar ga povabi tik navidezne svoje trgovine na kozarec vina. Komaj sta sedla, ko priteče navidezno komij golorok s peresom za ušesom ter pripoveduje, da je došla ravnokar večja pošljava, a blagajnik je odšel s ključi k svoji bolni ženi. Gospodar je segel v žep, da plača potrebnih 300 frankov, toda »nesreča« je hotela, da ni imel pri sebi dovolj denarja. Radovoljno ponudi novo sprejeti pomočnik svojih 300 frankov, s katerimi je prislec ravno tako naglo oddiral, kakor je prišel. Ko sta spila, pelje ga navidezni gospodar v veliko hišo z dvema izhodoma, kjer je pustil mladega moža »malo potrpeti« ter je sam izginil skozi druga vrata za vedno.

Prorokovanje za leto 1903. Francoska vremenska prorokovalka, madame de Thébes, je ravnokar izdala svoje prorokovanje za leto 1903. Leto se zanjo namreč ne prične s 1. januarjem, temuč s pomladjo, t. j. 21. marcem. Ako je madami verjeti, čaka nas resno, trdo leto. Že številke 1903 so po njenem prorokovanju neugodne — seštete dajo nesrečno številko 13. K sreči pa je med njimi številka 3, ki pomeni srečo. Nadalje je letni vladar Saturn, ki je ljudem sovražen, pač pa podpira kmetovalce in vinorejce in štedljive ljudi. Za Francosko bo baje izpadlo leto nesrečno. Med 21. marcem in 22. junijem bo doživela Francoska žalostne denarne polome. Nadalje bo žalost v višjih političnih krogih in pri gledaliških igralcih. Pogorela bodo gledališča, eno v pokrajini, eno tudi v Parizu. Prvo prorokovanje se je res uresničilo, kajti že 7. m. m. je pogorelo gledališče v Lille. Med junijem in septembrom bo žalovala obmejna dežela proti severu, ker se bo vladarju pripetila velika nesreča. Med 22. septembrom in 23. decembrom bo vladal v Avstriji velik nemir, ki bo nastal iz političnih vzrokov, ter ne bo vzroka žalovati. Ako se bo evropski mir tudi zdržal leta 1903, nastane pa gotovo leta 1904 vojna, in sicer je bo povzročila Rusija. Najbolj usodno bo četrtletje od decembra 1903 pa do marca 1904, in sicer za Nizozemstvo, Ameriko in Angleško. Vremenske nezdode se bodo zgodile v južni Ameriki, politične pa v Zedinjenih državah. Tudi Francoska bo pritegnjena ter zrla v negotovo bodočnost, »toda prenehala vsled tega ne bo«, tako zaključuje Thébes »toložilno« svoje prorokovanje.

Ljudožrci na Salomonskih otokih. Na otoku New-Britain živel je nemški podjetnik Herman Wolf s svojo soprogo in hčerjo. Ondotni ljudožrci ga niso vznemirjevali. Pustili so ga popolnoma pri miru. Nedavno se je Wolf podal v notrajnost otoka, doma pa je pustil ženo in hčer. V njegovi odsotnosti so kanibali napadli njegovo posestvo in odrezali Wolfovi soprogi in hčeri glavi, kateri so nataknili na kolce pred vratmi, trupli so pa odpeljali s seboj, da se žnjima pogoste. Ko je Wolf prišel domov, videl je grozen prizor: na kolih natakne glavi ljubljene soproge in hčere. Wolf sedaj zasleduje kanibale, da jih kaznuje, utegne ga pa doleteti ista usoda, kakoršna je doletela njegovo ženo in hčer.

Skupila jo je.

Lepi trg Işl je znamenito letovišče in zdravilišče. Vse plemstvo po rodu in denarju v Işlu po leti zdravi svoje živce ali pa v prijetnem hladu preživlja dobo poletne vročine. Tudi naš presvitli cesar ima v Işlu svoj gradič, v katerem vsako leto v poletju prebiva nekoliko časa. Pogosto ga v išlskem letovišču obišče eden ali drugi član cesarske rodbine, posebno pogosto njegova najmlajša hči Marija Valerija, soproga nadvojvode Franciška Salvatorja.

V Işlu torej je bilo pred par leti. Priprosto oblečena mlada gospa porivala je lep otroški voziček po senčnati, dobro oskrbljevani gozdni poti na nizki hribček, da se navžije krasnega razgleda v Vojtehovo dolino.

V vozičku je sedel cvetoč, rudečeličen otrok v snežnobelem oblačilcu s čipk, v katero so bile uvezane spominčice.

Vsi ljudje, domačini in tujci so bili uljudni napram mladi gospej in so jo prijazno pozdravljali. Nikomur ni prišlo na misel, da bi se ob mlado gospo obregnil.

Le neka visoka plemenita gospa, ki je liki bliščeči pav sedela na klopici, nataknila je očala, zavihala svoj nos ter mlado mater, njen voziček z ljubeznjivim otročičem vred premotrila od zgoraj do spodaj, kakor da taki priprosti ljudje ne spadajo med sijajni in plemeniti svet v Işlu.

Konečno je vendar lepo oblačilce, katero je nosil otrok, našlo milost v njenih očeh, in, ko je mladi gospej z roko dala znamenje naj se ustavi, vprašala je z nosljajočim glasom:

«Kje ste kupili to vezano obleko?»

In odgovorila je mlada gospa:

«To krilce sem sama vezla — saj je moje največje veselje, ako morem za svoje otroke delati.»

«Ah», odgovori tujka in prevzetno skomizgne z ramami, «to je pač mogoče le pri majhnem gospodinjstvu; kdor pa mora, kakor jaz, goste iz najboljših krogov sprejemati, za take ... ah ... čemu so pa obrtniki in posli, ako sami hočemo obleke izgotavljati in sami otroke okoli voziti?»

Torej: otroški voziček porivati se ne spodobi ... Mlada mati je to prav dobro razumela, zato so tudi njena lica zarudela, pa nikakor ne sramote, marveč ogorčenja.

Vendar pa je krotila svojo razdraženost in rekla mirno, če tudi odločno:

«Jaz sem vendar mislila, da se mati ne pregreši, ako streže svoje otroke. Sicer pa ... tudi jaz moram pogosto zelo imenitne goste sprejemati, toda ... toliko časa mi še vedno preostane, da za svoje male ljubljence izdelujem majhna ročna dela, ali jih, četudi mi nikakor ne primanjkuje poslov, sama peljem na sveži zrak.»

In gospa je zopet prav prezirno skozi očala pogledala na mlado mater ter vprašala:

«Ja, kje pa prav za prav stanujete, moja draga?»

In mlada mati je pokazala skozi gromovje v dolino, kjer se je v sredi drevnih vrst prekrasnega parka blestil cesarjev poletni grad.

«Aj», pravi tujka, «vi ste gotovo hči vratarja?»

«Ne», odgovori mlada mati, «marveč hči hišnega gospodarja. Sedaj sem gost mojega očeta, cesarja, in upam, da kopalniški gostje nadvojvodinji Valeriji ne bodo zamerili, da se celo v nacifranem lšlu svojih otrok ne sramuje. Saj tudi moj soprog, nadvojvoda Frančišek Salvator ne ugovarja temu, da svoje materinske dolžnosti zvesto in z resničnim veseljem spolnujem.»

Končala je in voziček odpeljala zopet v dolino.

Pravijo, da je tuji plemkinji lšl naenkrat postal neznošen in jo je takoj drugi dan odpeljal brzovlak.

Besedna zastavica.

Čveterokot.

a a a a a a	1. Znamenit kraj v Italiji.
a a a a a d	2. Del sveta.
f i k k k m	3. Češka pustinja.
m n n o o o	4. Velika reka.
o r r r s s	5. Češki kralj.
t u v v v v	6. Rusko mesto.

Črke po levi strani povedo vam pri ljubljenski slov. časopis.

Rešitev zastavice.

C i r i l
i d a d i
r a k a r
i d a d i
l i r i e

Prav so rešili: Alojzij Štelcar v Kočkem vrhu, Janko Glaser v Rušah, Martin Močnik na Poničvi, Štefan Koren na Paki pri Velenju, Josip Rutar v Malčapah, Amalija Pirš pri Sv. Jerneju pri Ločah, Marija Križanič v Borecih, Elizabeta in Frančiška Kač v Arni vasi, Peter Stropnik v Saleku, Ljudevit Maguš in J. Štelcar v Kraljevcih, Jože in Valentin Kavčič v Smolincih, Jurij Rajšter v Paki, Ljudevit Kociper in Lojze Stamparjev v Svetinjah, Josip Kolmar v Radizelu.

Listnica uredništva.

A. Cvetko v Seliščih: Dopis je sicer dober, a enakih dopisov smo že mnogo priobčili. Oprostite! — Ivan Volčajnik v Ločah: Vaš spis o petju nam je všeč, a spada v „Cerkveni Glasbenik“. Pozdravljeni! — Sv. Vid, Šmarje pri Jelšah: Obsodb ne prinašamo! — Virovški fant: Pesem priobčimo bržčas ob priložnosti! — Dopisnik iz Kranjskega: Vaš dopis je došel prepozno, smo dali prej drugega staviti. Iskreno pozdravljeni! — G. J. S. Šmarje pri Jelšah: Takih reči naš list ne sprejema. — Sv. Jakob v Slov. goricah: Velja isto kakor za A. Cvetko v Seliščih! Pozdrav! — Sv. Jernej: Take stvari boste najlažje uredili s č. g. župnikom. Pozdravljeni! — Č. g. Stazinski v Stari Loki: Nimamo prostora, prinašati kranjskih novic. Oprostite! — G. A. Romat: Zdi se nam, da je zdaj že prepozno. Odgovor! — Lekarnar v Smartnu pri Slov. Gradu: Ker ni imen, je preveč splošno in ne bi imelo uspeha. Sicer pa za naš list predolgo! — Dopisnik iz Rogoškega okraja: Dajte to stvar prej po kakem odborniku omeniti v občinskem zastopu, če ne bo pomagalo, še le tedaj nam sporočite!

V Marijinem Celju.

Zgodovinske in potopisne črtice.

Spisal in izdal s pridigami, katere je imel v Marijinem Celju, dr. Anton Medved, c. kr. profesor v Mariboru.

Knjiga obsega 173 strani v 8°.

Cena je 60 vin., po pošti 70 vin.

Razpošilja se samo proti predplačilu; denar se tudi lahko pošlje v znakmah.

Dobi se

v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zahvala.

Za vsestransko pristržno sočutje ob času bolezni, smrti in pogreba našega iskrenoljubljenega, nepozabnega in nenadomestljivega soproga, oziroma očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Janeza Živko,

nadučitelja v Šmartnem na Pohorju,

zlasti za tako častno mnogoštevilno in tolažilno spremstvo pri pogrebu premilega pokojnika, izrekamo vsem, in vsakemu posebej tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo.

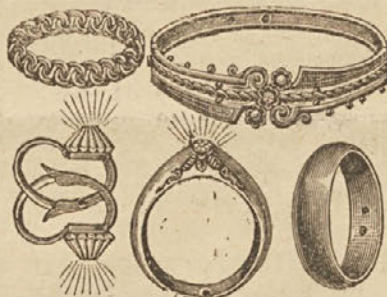
Posebej se zahvalujemo mnogočastiti duhovščini, domači in tuji, zlasti preč. gosp. župniku Martinu Brezovškemu, ki je svojo prijateljsko ljubezen do predragega ranjkega zapečatil s tem, da mu je po podeljenih sv. zakramentih za umirajoče zatisnil oči, tako sijajno uredil in vodil pogrebno slovesnost ter ob odprtem grobu še proslavil vrline ranjkega tako, da ni bilo videti subega očesa; čč. gg. kaplanom iz Slivnice, Sl. Bistrice in Laporja, ki se niso vstrašili truda daljnega pota in tako povzdignili v veliki meri pogrebno slovesnost; nadalje slavnemu okr. šolsk. svetu za tako častno zastopnost pri pogrebni slovesnosti; slavnemu slov. bistrškemu učiteljskemu društvu za krasen venec, mnogobrojno udeležbo, ter ginljivo petje pri hiši žalosti, v cerkvi in ob odprtem grobu; blagi rodovini Pinter za prelep venec in požrtvovalno udeležbo pri pogrebu; domačim faranom, ki so nam v tem času britke žalosti, zlasti zadnje dni skazovali toliko ljubezni, in srčnega sočutja ne samo v besedi ampak tudi dejanski, in sploh vsem, od blizu in daleč, ki so nepozabnemu ranjkemu skazali zadnjo čast. Priporoča se v molitev! Bog plačaj stotero!

Preljubemu ranjkemu pa bodi zemljica lahka in trajen spomin!

Žalujoči ostali.

10

Ustanovljena 1. 1860.

Mihael Ilger-ja sin

urar, juvelir, prodajalnica
zlatnine in srebrnine

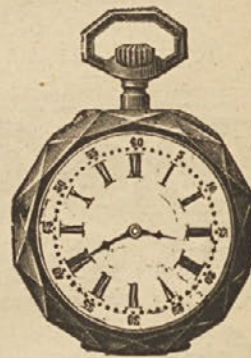
v Mariboru

poštna ulica števil 1

(Postgasse 1).

**Največja zaloga ur in juvel. Prodaja
zlatnine in srebrnine po fabriški ceni.**

Zmiraj najnovejše! 14 3-12

Kranjska svinjska redilna moka.

Doktor Trnkoczy-ja sredstvo za pitanje in obrambo poboljša, pomnoži: meso, mast, pasem, zdravje. Zdravi svinji zadostuje na teden 1 žlica med pičo. 1 zavitek po 50 h pri trgovcih, 5 zavitkov za 3 K po povzetju, franko zavoj in pošta v tovarniški zalogi: 8 1-12

Lekarna Trnkoczy, Ljubljana, Kranjsko. Zahvalna pisma, tudi uradno potrjena, o ugodnih učinkih pri zdravih in bolnih svinjah dohajajo vsak dan.

Gostilna 'pri pošti'

v Mariboru,

Tegetthoffova cesta št. 49

nasproti južnemu kolodvoru.

Priporočam mojo znano gostilno, koder točim izvrstna naravna domača vina, vedno sveže pivo ter postrežem z najokusnejšimi toplimi in mrzlimi jedili. V obilni obisk se priporočujoč beležim 15 1-5 s spoštovanjem

Marija Meden.

Slovenska delavnica Konrad Skaza

St. Ulrich—Gröden Tirol

se priporoča 28 12-11

za izdelovanje vseh cerkvenih umetnih del n. p. svetnikov, križev, altarjev, prižnic, križevih potov itd.

Fotografije, načrti, spričevala na zahtevanje!

Razne uradne pečate

KUVERTE

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Trgovina obstoja že 35 let.

Ustanovljena leta 1868.

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol

„pri solncu“

13 1—5

Worsche

poprēj Joh. Grubitsch

Gosposka ulica št. 10 **Maribor****Maribor** Herrengasse Nr. 10katera priporoča slavn. občinstvu svoje **pomladanske in letne novosti**, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in lepi izbiri, po **izredno najnižji ceni**.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg stane gld. 250, 320, 450, 6.— in naprej do najfinejše vrste, gladki črni rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste sukneni blago.

Lepa pristna volna za celo žensko obleko gld. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinejše vrste v najnovejših modnih barvah; izvrstni lepi svileni robci za na glavo od gld. —.65. —.80, —.90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinejše vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradna za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od gld. 2.— naprej, izgotovljene rjuhe od gld. —.90 naprej, prti, servijeti, brisače, vsakovrstno opravilo in mnogo družega. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Vabilo

na

III. redni občni zbor

Kmetijske zadruge za Slovenjigradee in okolico

koji se bo vršil

v nedeljo, dne 10. maja 1903 ob 3. uri popoldne

v zadrugnih prostorih v Slovenjgradcu.

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev letn. računa za l. 1902. 3. Dopolnilna volitev načelstva. 4. Dopoln. volitev nadzorstva. 5. Razdelitev čistega dobička. 6. Slučajnosti.

K obilni vdeležbi vabi zadržnike

Načelstvo.

12

Zahvala banki „Slaviji“.

Podpisani sem dne 6. aprila t. l. v Hotinji vasi pogorel, bil sem zavarovan pri banki „Slaviji“, katera mi je vso odškodnino tako hitro in popolnoma izplačala, da sem dolžan se zahvaliti tem potom banki „Slaviji“ in cenj. g. Ivanu Hribarju, ravnatelju generalnega zastopa v Ljubljani. Zavarovalnico priporočim vsem.

Franc Primec, posest. v Hotinji vasi.

Istinitost potrdi županstvo. Orehovaves pri Mariboru, dne 23. aprila 1903.

11

Franc Pišek, župan.

Slovinci!

Spominjajte se ob vsaki priliki družbe sv. Cirila in Metoda!

Jožef Ullaga,

trgovina z manufakturnim blagom v Mariboru, Tegetthoff-ova ulica 21

priporoča svojo veliko in raznovrstno zalogo manufakturnega blaga, platna in sukna, posebno lepo izbirko sukna za moške in ženske obleke po najnižji ceni, ter odeje in perilo lastnega izdelka.

13 26—25

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru.

Pozor! Za spomlad in poletje priporočam mojo ravno došlo blago po jako znižanih cenah! — Velika izber svilenih robocev po 1 do 2 gld.**Matija****pri zvezdi**

Gosposke ulice 11 Maribor

Stergar**pri zvezdi**

Maribor Gosposke ulice 11

3 2—2

Belo pike-platno iz volne, rumenkasto in belo.

Pristna tkanina za prti v vseh barvah 1 meter od 18 do 20 kr.

" kroa-tkanina " " " " " " 20 " 25 "

" atlas-satin " " " " " " 24 " 35 "

" tirolski loden " " " " " " 1.50 " 2.— fl.

Sukno za moške obleke, črne in modre " " " " " 1.10 " 2.40 "

Kranjski loden, cela obleka s podšivom " " " " " 5.50 " " "

Naking za podyzglavnike iz perja " " " " " 40 " 56 kr.

Ceig za hlače in obleke, dvojne širokosti " " " " " 55 " 85 "

Volneno blago za ženske obleke 120 cm široko " " " " " 25 " 80 "

Črn kažmir " " " " " 38 " 95 "

Črn atlas 140 cm širok, za predpasnike " " " " " 55 " 1.05 "

Sifon " " " " " 15 " 24 "

Belo platno " " " " " 12 " 15 "

Vojaško platno je najboljšje " " " " " 18 " 20 "

Oksford za srajce " " " " " 16 " 26 "

Platnena tkanina za zglativnike 120 cm široka " " " " " 32 " 48 "

Rumeno platno za spodnje hlače in srajce " " " " " 12 " 20 "

Rumeno platno za rjuhe 160 cm širok " " " " " 40 " 55 "

Čisto platno za rjuhe 160 cm širok debele niti " " " " " 65 " 1.— "

Druk za domačo porabo, dvojne širokosti, z zelenimi, rumenimi in belimi rožami " " " " " 24 " 28 "

Platno za sita, razne velikosti.

Usnje-platno za koleseljne

Pisani in beli robci

Spodnje hlače iz rumenega platna

Srajce iz oksforda

Jaegrove srajce

Bele srajce, likane

Ovratniki iz platna

Srajce za turiste

Perkal-robci

Odeje z dobro volno

Nogavice za ženske

Nogavice za moške

Obrisalke

Moderci

Dežniki

Namizni prti za veliko noč, rudeči, modri in beli

Rjuhe, izgotovljene 2 m dolge iz molina

1 meter od 90 do 1.20 kr.

1 komad " 5 " 10 "

" " 35 " 50 "

" " 55 " 85 "

" " 45 " 75 "

" " 90 " 1.20 "

" " 12 " 18 "

" " 70 " 1.20 "

" " 20 " 28 "

" " 2.— " 2.80 "

" " 16 " 25 "

" " 14 " 20 "

" " 15 " 30 "

" " 50 " 1.50 "

" " 1.10 " 1.90 "

" " 45 " 1.— "

" " 80 " 1.— "

Podšivni po najnižjih cenah.

Naročila se odpošljejo hitro po povzetju. Vzorci se vsled pomanjkanju časa ne odpošljejo.

K nakupu vabi uljudno

M. Stergar.